

FINANSIERING AV UTSATTE HUMANIORAFAG

INNSPILL TIL DIALOGEN MELLOM KD OG KUD

Vår ref: 20/6/ST

Dato: 16.12.2020

Vi viser til at finansiering av utsatte humaniorafag skal avklares i stortingsmelding om styringspolitikk for statlige universiteter og høyskoler, og at Kunnskapsdepartementet i den anledning vil gå i dialog med Kulturdepartementet for å vurdere hvordan sektorprinsippet skal forstås for små humaniorafag som er særlig innrettet mot den norske kultursektoren (jf. [Finansiering av utsatte humaniorafag skal avklares i stortingsmeldingen](#)).

Vi legger til grunn at denne dialogen mellom departementene allerede er godt etablert.

Likevel ønsker vi å minne om NTOs [høringsuttalelse til rapporten Særfinansiering av utsatte humaniorafag](#), samt foreningens [innspill til statsbudsjettet 2021](#) hvor vi etterlyser en forskningsstrategi som kan styrke Kulturdepartementets ansvar også for humanistiske fag i tråd med sektorprinsippet.

UTSATTE HUMANIORAFAG MÅ SIKRES

I rapporten [Særfinansiering av utsatte humaniorafag](#) anbefaler ekspertgruppen, under ledelse av professor Einar Lie, en "beredskapsløsning" hvor det helt unntaksvis gis ekstra midler til fag på masternivå som oppfyller visse kriterier.

Slik det oppsummeres av Kunnskapsdepartementet, viste høringen at det var liten støtte til ekspertutvalgets forlag til løsning.

Det er noen få instanser som har støttet helheten i rapporten. De øvrige er kritiske til analysen og/eller anbefalingene. Oppsummert mener mange at ekspertgruppen har definert "utsatte fag" for snevert, at problemene er større enn analysen viser, og at beredskapsordningen ikke vil løse problemene.

Dette er helt i tråd med NTOs høringssvar.

NTO har over tid uttrykt bekymring for utsatte humaniorafag, særlig for teatervitenskap som i flere år har vært under press. Derfor har vi støttet opprettelsen av en særfinansieringsordning som kan sikre utsatte humaniorafag.

Vi mener imidlertid at den beredskapsordningen som anbefales av Lie-utvalget fremstår så snever i definisjonen at det skaper usikkerhet rundt spørsmålet om den vil få en reell betydning og faktisk sikre nødvendige fag.

NTO anmoder derfor om at det utvikles strukturer og ordninger for å sikre nødvendige humaniorafag som er basert på en anerkjennelse av at noen av disse fagene faktisk er utsatte fag i Norge.

Etter vårt syn er det et prekärt behov for å finne frem til strukturer og ordninger som sikrer produksjon og formidling av kunnskap som ikke så lett kan telles og måles, og som dermed ikke gir uttelling i den resultatbaserte delen av finansieringen i høyere utdanning og forskning.

DE HUMANISTISKE FAGENES BETYDNING FOR MUSIKK- OG SCENEKUNSTBRANSJEN

De humanistiske fagene er kritiske dannelsesfag som kvalifiserer bredt og grunnleggende. Disse fagene er uunnværlige for kunstforståelsen i samfunnet; for å sikre fortolkningskompetansen og mottakersiden i kunsten og som leverandør av begreper og perspektiver til det offentlige ordskiftet og kritikken.

For norsk scenekunst og musikk er det helt essensielt at det finnes vitale teatervitenskapelige og musikkvitenskapelige fagmiljø. En forutsetning for kvalitet og faglig utvikling i kunsten er at det finnes en selvstendig, akademisk samtalepartner i humaniora som kan analysere kunstens verdi og utfordre etablerte praksiser med historiske og teoretiske betraktningmåter.

Disse fagene er også viktige rekrutteringsarenaer for profesjonelle til bransjen. For eksempel har et stadig større antall teatersjefer, dramaturger, produsenter, scenekunstnere og teaterkritikere teatervitenskapelig bakgrunn. Denne tilførselen av humanistisk kompetanse og kunnskap i den praktiske utøvelsen har stor betydning for den faglige utviklingen i bransjen.

FORSKNINGSSTRATEGI

Vi er glade for at regjeringen har bidratt til å styrke kulturforskningen de senere årene, bl.a. gjennom bevilgninger til forskningsprogrammene KULMEDIA og SAMKUL under Forskningsrådet.

Likevel mener vi at Grund-utvalgets rapport [En kunnskapsbasert kulturpolitikk \(2012\)](#) bør følges opp med en mer overordnet forskningsstrategi som kan imøtekomme behovene for langsiktig satsing på kvalitet i forskningen og oppbygging av sterkere forskningsmiljøer.

NTO tar særlig til orde for å styrke forutsetningene for den tverrfaglige kulturforskningen, slik at samfunnsvitenskapelige innfallsvinkler oftere suppleres med humanistiske og estetiske perspektiver og analyser.

Solide humanistiske og estetiske fagmiljøer ved universitetene er essensielle for å sikre den grunnleggende forskningen i seg selv, men også som leverandører av begreper, teorier og betraktningmåter i den mer brukerrettede forskningen.

Det er derfor viktig at en forskningsstrategi som skal ivareta Kulturdepartementets sektoransvar også omfatter situasjonen for de humanistiske fagene.

Vennlig hilsen

Norsk teater- og orkesterforening

*Marta Færevaa*g Hjelle
styreleder

Morten Gjelten
direktør

NTOS MEDLEMMER

Norsk teater- og orkesterforening (NTO) har 51 medlemsvirksomheter innenfor musikk og scenekunst. Disse omfatter alle landets større offentlig støttede institusjoner innenfor områdene teater, dans, opera og musikk.

Medlemmene har karakter av å være faste/varige, profesjonelle institusjoner med skiftende kunstnerisk ledelse og et ordnet arbeidsgiveransvar.

NTOs medlemmer er i det øvrige organisert ulikt med forskjellige driftsformer og arbeidsmåter, og med ulik vektning av egenproduksjon, samproduksjon og programmering av gjestespill. Hver enkelt institusjon ivaretar, innenfor sin egendefinerte kunstneriske profil, et bredt spekter av individuelle kunstnerskap og prosjekter som samlet representerer et mangfold av estetiske uttrykk.

MEDLEMSOVERSIKT

Scenekunstvirksomheter

[Bergen Nasjonale Opera](#)
[BIT Teatergarasjen](#)
[Black Box teater](#)
[Brageteatret](#)
[Bærum kulturhus](#)
[Carte Blanche](#)
[Dansens Hus](#)
[DansiT – Dansekunst i Trondheim og Midt-Norge](#)
[Den Nationale Scene](#)
[Det Norske Teatret](#)
[Det samiske nasjonalteatret Beaivvás](#)
[Det Vestnorske Teateret](#)
[Dramatikkens hus](#)
[Haugesund Teater](#)
[Hålogaland Teater](#)
[Kloden](#)
[Nationaltheatret](#)
[Nordland Teater](#)
[Norsk scenekunstbruk](#)
[Opera Østfold](#)
[Oslo Nye Teater](#)
[Peer Gynt](#)
[Riksteatret](#)
[Rogaland Teater](#)
[Rosendal Internasjonale Teater](#)
[Skuespiller- og danseralliansen](#)
[Teater Ibsen](#)
[Teater Innlandet](#)
[Teater Manu](#)
[Teater Vestland](#)
[Teatret Vårt](#)
[Trøndelag Teater](#)

[Turnéteatret i Trøndelag](#)

[Unge Viken Teater](#)
[Vega Scene](#)
[Østfold Internasjonale Teater](#)
[Årjelhsaemien Teatere](#)

Musikkvirksomheter

[Barokkanerne – Norwegian Baroque Ensemble](#)
[BIT20 Ensemble](#)
[Det Norske Blåseensemble](#)
[Det Norske Kammerorkester](#)
[Det Norske Solistkor](#)
[Edvard Grieg Kor](#)
[Musikkselskapet Harmonien](#)
[Oslo Quartet Series](#)
[Riksscenen](#)
[Stavanger Symfoniorkester](#)

Musikk og scenekunst

[Arktisk Filharmoni](#)
[Den Norske Opera & Ballett](#)
[Kilden teater og konserthus](#)
[Trondheim Symfoniorkester & Opera](#)

